

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5CoP/20/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4117208468
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 04. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Minks
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2017:4117208468.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Borisa Minksa a sudcov JUDr. Vladimíra Pribulu a JUDr. Renáty Pátrovičovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti O.: X., nar. XX.XX.XXXX a X., nar. XX.XX.XXXX, obidve zastúpené ÚPSVaR Nitra, Štefánikova tr. 88, pracovisko Zlaté Moravce, ako kolíznym opatrovníkom, t. č. obidve deti bytom u navrhovateľky Z. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XX, G., deti rodičov: P. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. pod Z. XXX a U. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. pod Z. XX, o návrhu navrhovateľky Z. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XX, G., na zverenie maloletých detí O. do jej náhradnej starostlivosti a o návrhu navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia nad týmito dvoma maloletými deťmi, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Nitra zo dňa 17. marca 2017 č. k. 11P/71/2017-55, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 17.03.2017 č. k. 11P/71/2017-55 vyhovel podanému návrhu starej matky mal. detí O. v tom smere, že nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil otcovi týchto detí U. O., nar. XX.XX.XXXX povinnosť odovzdať mal. X. O., nar. XX.XX.XXXX a mal. X. O., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti Z. H., nar. XX.XX.XXX,X, bytom B. XX, G.. Platnosť nariadeného neodkladného opatrenia podmienil súd právoplatnosťou rozhodnutia vo veci týkajúcej sa návrhu starej matky, ohľadne zverenia mal. detí O. do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa čl. 3 bod 1, 2, čl. 12 bod 1, čl. 18 bod 1 Dohovoru o právach dieťaťa, § 2 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku (ďalej iba „CMP“), § 324 ods. 1 a § 367 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku (ďalej iba „CSP“).

2. V danej právnej veci považoval súd prvej inštancie za dôvodné požadovaným neodkladným opatrením dočasne upraviť práva a povinnosti k horeuvedeným mal. deťom tak, aby bol zabezpečený ich najlepší záujem, ktorý je prvoradým kritériom vo veci rozhodovania o mal. deťoch. Predmetnému návrhu starej matky bolo vyhovené aj a prihliadnutím na jednotlivé vyjadrenia oboch mal. detí a ich vek. Realizácia predmetného neodkladného opatrenia má zabezpečiť dočasnú úpravu pomerov medzi otcom a jeho mal. dcérami, pričom je nevyhnutná z hľadiska zabezpečenia stavu ďalšie priaznivého a riadneho vývoja detí. Má zamedziť takisto stavu, v ktorom by bol život, zdravie a priaznivý vývoj detí ohrozený. Otec zjavne zlyháva v starostlivosti o obidve mal. deti, ktoré necítia v jeho domácom prostredí oporu a bezpečnosť. Celú situáciu navyše komplikuje aj prístup súčasnej priateľky otca k týmto mal. deťom. S poukazom na daný stav, súd považoval za dôvodné zasiahnuť do výkonu rodičovských práv a povinností otca, ktoré boli naposledy upravené právoplatným rozsudkom. Svojim zásahom má súd za cieľ odvrátiť nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy pre mal. deti. Obidve deti našli svoju prioritnú vzťahovú osobu v osobe starej matky, ktorej dôverujú a majú v nej oporu. Matku mal. deti neodmietajú, ale táto im v aktuálnom čase nedokáže zabezpečiť istotu domova, ako aj ekonomické zázemie. Na druhej strane otec a jeho priateľka nepoživajú súčasnú dôveru detí, pričom obidve mal. deti sa cítia byť u otca sklamané, pomenovali problémy, s ktorými sa potýkajú a ktoré im sťažujú postavenie v škole a medzi rovesníkmi.

3. Proti tomuto uzneseniu podal včas odvolanie otec uvádzajúc, že prosí o prešetrenie v záujme mal. dcér a zároveň žiada o obmedzenie vzťahu detí s ich starou matkou, ktorá deti manipuluje a má zlý vplyv na ich vývoj. Tento prípad musí žiaľ medializovať a to v záujme spravodlivosti, aby ostatní občania vedeli, ako to v našom štáte funguje a ako rýchlo vedia úrady nespravodlivo zasiahnuť. Deti boli navádzané starou matkou, čo jej majú písať na sociálnej sieti a zároveň mali vymazať aj navádzacie správy od starej matky, ktoré by ich mohli usvedčiť z vopred manipulovanej situácie. Ako dôkaz vo fotokópii prikladá prílohu z ich komunikácie, ktoré správy si dcéra X. napriek príkazu starej matky zabudla vymazať. Počas opatery u otca dcéry nepoužívali vulgarizmy a vždy boli slušné. Až keď sa vrátili od starej matky, správali sa neslušne, k čomu im musel otec dohovoriť. Stará matka sa už viackrát pokúsila dostať svoje vnučky do osobnej starostlivosti, pričom to mala zamietnuté, nakoľko sa dokázalo, že s mal. deťmi manipuluje. Soc. kurátorka neoverila skutkový stav a konala na neoverených a zmanipulovaných výpovediach. P. H. zaprela vlastnú dcéru, t. j. matku mal. detí O. a stále sa preto pokúša o to, aby mohla mať tieto deti ako náhradu za vlastnú dcéru, ktorú predtým zaprela.

4. Stará matka, ako navrhovateľka neodkladného opatrenia v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu otca uviedla, že odvolanie otca obsahuje tvrdenia, ktoré sú nepravdivé. Poukázala na záznamy z komunikácie s maloletými deťmi, ktoré dosvedčujú, že tieto deti naozaj potrebujú pomoc, o ktorú ju požiadali. Vnučky sú dosť veľké na to, aby mohli vyjadriť svoje trápenie a želania. V škole sa rýchlo adaptovali.

5. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie o nariadení neodkladného opatrenia procesným postupom podľa § 378 ods. 1, § 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), dospejúc k tomu právnenému záveru, že podané odvolanie otca je dôvodné.

6. Podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

7. V danom prípade odvolací súd napadnuté prvoinštančné rozhodnutie zo dňa 17.03.2017 č. k. 11P/71/2017-55 procesným postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie (§ 391 ods. 1 CSP), majúc za nedostatočne osvedčené základné podmienky k nariadeniu neodkladného opatrenia požadovaného starou matkou. V prvom rade sa súd náležite nevysporiadal s právoplatným a vykonateľným rozsudkom OS Nitra zo dňa 13.12.2016 č. k. 13P/313/2016-41 (právoplatný a vykonateľný dňa 09.01.2017), ktorým obidve horemenované mal. deti boli na čas po rozvoде zverené do osobnej starostlivosti otca a matka bola zaviazaná na každé z týchto detí platiť otcovi výživné po 35 eur mesačne. Vzhľadom na minimálny časový odstup od tejto úpravy práv a povinností voči obom mal. deťom v porovnaní s podaným návrhom starej matky na nariadenie neodkladného opatrenia dňa 16.03.2017, čo nie sú ani tri mesiace, súd prvej inštancie v rozpore s ust. § 220 ods. 2 veta tretia CSP presvedčivo nezdôvodnil svoje argumenty, ktoré ho nariadením neodkladného opatrenia primäli po tak krátkom časovom úseku (2 mesiace a 7 dní) k zmene výchovného prostredia nad mal. deťmi O.. Aj keď vek mal. detí umožňuje súdu s poukazom na obsah ust. § 43 ods. 1 Zák. o rodine brať zreteľ na obsah ich výpovedí realizovaných v príslušnom súdnom konaní, tak tento zreteľ nemôže pôsobiť absolutisticky, nezohľadňujúc pritom aj možnosť účelových a nepravdivých výpovedí detí, ktoré tieto môžu robiť v snahe získať určité neprimerané výhody a prospech, resp. vyhnúť sa doterajšiemu výchovnému prostrediu, ktoré na obidve deti kladie určitý zákon tolerovaný rámec povinností, pričom tieto povinnosti deti odmietajú plniť. Preto povinnosťou prvoinštančného súdu bude v ďalšom konaní vypočúť obidve deti ku kvalite poskytovanej osobnej starostlivosti otca, ako aj jeho družky. Z doposiaľ realizovaného výsluchu týchto detí pred kolíznym opatrovníkom v Zlatých Moravciach nie je totiž zrejmé, akým spôsobom boli deti vypočuté, t.j. či každá samostatne a zároveň aj bez prítomnosti starej matky. V súvislosti s odkazom na mailovú komunikáciu medzi starou matkou a mal. deťmi, ktorá bola doložená do spisu starou matkou, vezme súd zreteľ aj na obsah komunikácie tohto druhu, ktorú do spisu spolu s podaným odvolaním doložil otec. Takisto sa vysporiadala aj s obsahom správy, ktorá je zo dňa

22.03.2017, a ktorú vypracovala triedna učiteľka mal. detí Z. B. za obdobie dochádzky detí do Základnej školy v L.. V tejto súvislosti zistí aj to, ako je to s prospechom mal. detí v škole v G., t. j. či sa zlepšil alebo zhoršil. Pokiaľ kolízny opatrovník zisťoval bytové a sociálne pomery v byte starej matky, tak obdobným spôsobom tieto pomery zistí aj v domácnosti otca a podá o tomto zistení stručnú správu. Na verifikáciu tvrdení starej matky a mal. detí ohľadne zvýšeného požívania alkoholických nápojov zo strany otca na verejnosti, požiada správu o povesti z príslušného obecného úradu. V neposlednej miere pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia súd prvej inštancie musí venovať pozornosť aj tomu, že stará matka je zamestnaná v dvojsmennej prevádzke, čo znamená ako bude zabezpečená jej prípadná starostlivosť o deti, keď bude mať popoludňajšiu zmenu, ktorá trvá v rozmedzí cca od 14.00 hod. do 22.00 hod. Záverom odvolací súd poznamenáva, že súčasne platná práva úprava ohľadne nariadenie neodkladných opatrení účinná od 01.07.2016 už neumožňuje vyhovieť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ako to umožňovala právna úprava v tejto oblasti účinná do 30.06.2016, t. j. že súd skonštatuje, že návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bolo v celom rozsahu vyhovené, nakoľko súd sa stotožňuje so skutkovými a právnymi dôvodmi podaného návrhu (bývalý § 76 ods. 4 OSP).

8. Vychádzajúc z týchto dôvodov, odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie o nariadenom neodkladnom opatrení ako predčasne nariadené zrušil s tým, že povinnosťou súdu prvej inštancie bude v ďalšom konaní objektívnejšie osvedčiť základné podmienky pre nariadenie alebo nenariadenie neodkladného opatrenia požadovaného starou matkou.

9. Vo svojom novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne aj o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 1, 3 CSP).

10. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).